

Zed'

Tomáš Blaschke

Doktor Mühlstein si rozpačitě odkašlal. „Pane Kafka, bohužel je to vážné,“ řekl pomalu.

Franz, který seděl naproti němu a zrovna soustředěně hleděl z okna jeho ordinace, se na Mühlsteina překvapeně podíval. „Pane doktore, určitě budu v pořádku.“

Doktor zavrtěl hlavou. „Máte tuberkulózu.“

Následovala dlouhá odmlka. Jako by se ta chvíle ticha táhla celou věčnost.

„Tuberkulózu?“

„Ano. Souchotiny. Je to vážné onemocnění, také nakažlivé, ale neznamená to, že bychom nemohli bojovat.“

Franz lehce přikývl a přejel si hřbetem ruky po čele, po kterém mu stékala krůpěj potu. „Umřu?“ zeptal se tiše.

„Je to vážné onemocnění, pane Kafka.“

Zvon na věži odbíjel dvanáctou, když Franz kráčel po boku svého přítele Maxe po vylidněném břehu Vltavy. Hbité paprsky srpnového slunce tančily po hladině řeky. Franz upíral pohled kamsi do dále. Ve svém nitru byl krutě raněn. Snažil se zůstat vždy několik kroků za Maxem, který se na něj nepřestával starostlivě ohlížet.

„Co se děje, Franzí?“

„Nic, Maxi.“

„Něco snad přece. Nemusíš se bát mi to říct, to snad víš.“

„Vím. Ale teď mi to nejde říct. Nechci o tom mluvit. Chci jít. Jen jít.“

Max nepatrně nazdvihl obočí, nadechl se, aby ještě něco řekl, nakonec to ale neudělal.

Po chvilce chůze se Franz zastavil.

„Počkej. Co to je?“ zeptal se.

K jejich uším dolehla ta nejkrásnější melodie, jakou si lze představit – a ještě krásnější! Přidali do kroku, aby zjistili, odkud sem to nádherné hraní doléhá. Zahnuli doleva, doprava, dál pokračovali rovně a zase zahnuli. Dostali se do slepé uličky. Nořila se do husté bílé mlhy, skrz kterou pronikal sluneční svit jen s největšími obtížemi. Jaká zvláštní podívaná. Proti nim se do výše tyčila oprýskaná cihlová zeď. Max si nevěřícně prohlížel bledá mračna, zatímco Franz pomalu mířil za zvukem, ke zdi na konci uličky. Bylo to značně podivné. Začínal si myslet, že blouzní. Zdálo se, že ta skvostná hudba snad vychází přímo z oné zdi! No jistě, nemohlo tomu být jinak, jakkoliv neuvěřitelné se to jevilo. Franz si dřepl k patě zdi, zavřel oči a poslouchal. Bylo to fascinující. Poznával dunivý zvuk trubky, vysoké tóny saxofonu, nezkratnou hru na klavír, jasně se mu v mysli rýsovaly rozkolísané struny kytary. Poprvé toho dne se na Franzově tváři objevil úsměv.

Uběhlo několik minut a nástroje utichly. Franz otevřel oči.

„Bylo to úžasné,“ řekl a začal tleskat.

„Cože?“ zeptal se hluboký hlas.

Franz se poněkud zarazil, udiveně se obrátil na Maxe. Rozhlédl se po uličce, nikdo jiný nikde nebyl. Jen on, Max, hrůzná mlha a vysoká zeď přímo proti němu. Nebylo tedy pochyb, hlas vyšel ze zdi samotné, stejně jako ty líbezné tóny. Franz rezignoval na veškerou svou přičetnost: dobrá, mluvící zeď.

„Přesně tohle jsem potřeboval slyšet,“ vydechl Franz.

„Opravdu?“ pronesla zeď.

„Na chvíli jsem se mohl zase usmát.“

„Na chvíli?“

„Jen na malou chvíli. Než mi došlo, že jakmile ta hudba dohraje, bude zas vše jako předtím. Že vše bude zase ztraceno. Vše zmizí zrovna v takové mlze,“ breptl tiše Franz se zrakem upřeným na vzdušné mléko. Zdálo se, že neustále pulzuje, rozplývá se a pak zase houstne. Franz se při tom pohledu otřásl, mlha byla jasně bílá jako plášť doktora Mühlsteina.

„Všechno skončí, nic nezůstane.“

„Zapomínáte na důležitou věc,“ řekla vlídně zed’.

„Myslíš? Já už ale zapomínat neumím. Ani nevíš, jak rád bych zapomněl na to, co jsem se dnes ráno dozvěděl, já chci zapomenout! Ale neumím to.“

„No vidíte. A přesto jste zapomněl na to nejpodstatnější. I když hudba už nehraje, pořád existuje. Ona zase bude hrát, dřív nebo později ji zase bude slyšet. I když necítíte radost, neznamená to, že jí už není. Zase budete šťastný. Třeba za hodinu, třeba zítra, třeba někdy jindy, ale budete. Mlha zmizí a vše, co lapila, propustí. I vás.“

Franz mlčel.

Od té doby chodíval každý den do toho temného slepého kouta. Každý den ho zde vítala ta přenádherná hudba, každý den mu vykouzlila úsměv na tváři. Každý den mu tajemný hlas zdi dodával víru a naději, kterou tolik potřeboval. Každý den tu byla také mlha, ale už nebyla tak děsivá. Franzovi se zdálo, že ho její přítomnost příjemně hřeje, že ho její oblaka hladí po lících. Trvalo to, ale zdálo se, že zoufalství s beznadějí ustoupily, do popředí se dostala neředěná radost – s Franzem se udála naprostá proměna. Měl za to, že oživlá zed’ je zázrakem z nebes, možná od anděla. Max Franzovo nadšení nesdílel. Záhadná hudba, mluvící zed’, mlha za slunného letního dne... Bylo to neuvěřitelné. Rozhodl se, že příště Franze ke zdi opět doprovodí.

Franz do uličky chodíval v poledne, Max na místo dorazil o něco dříve. Opět zde hrála ta krásná hudba a kouty zahalovala bílá mlha. Pomalu se blížil ke zdi. Překvapilo ho, že s každým jeho dalším krokem jej mlha hřeje víc a víc. Zastavil se. Po krátkém pátrání v kapsách svého svrchníku našel hedvábný kapesník. Zvedl ho do vzduchu, přímo do mlhy. Po chvíli si k němu několikrát dlouze přičichl. Látka byla silně cítit po tabáku. Nebyla to mlha, ale dým! V tom se ozvala rána. Muzika přestala hrát, kouř rozehnal vánek a uličkou se rozezněl sípavý kašel. Max byl dokonale zmatený, nikoho nikde neviděl. Pak ho něco napadlo. Rozeběhl se proti zdi a vyhoupl se na ni. Podíval se na druhou stranu, kde uviděl na zemi ležet starého muže s plnovousem. To on vydával ty chrčivé zvuky. Max si domyslel, že mu zaskočilo při potahování z vodní dýmky, již spatřil odhozenou vedle starce. Do trávy se z ní nořila oblaka bílého dýmu. U zdi se povalovala shozená dřevěná hrací skříňka s ozdobným nápisem *Jazz* na boku. Všechno už dávalo smysl. Žádné nadpřirozeno, žádná kouzla.

Seskočil dolů, pomohl starému pánovi na nohy a dovedl ho k nedalekému sezení. Bylo vidět, že se mu už dýchá lépe, kašel polevil, stále ale ztěžka polykal.

„Haló?“ ozvalo se z druhé strany zdi.

Byl to Franz, který právě dorazil. Max se nerozmýšlel ani vteřinu, hbitě přiskočil ke hrací skříňce a roztočil kliku. Ihned se ozvaly ty tóny, které Franz tak zbožňoval. Poté se Max natáhl po dýmce, zdvihl ji a mohutně potáhl, aby se výpary snesly na přítele v podobě nezemské mlhy.

Hudba dozněla. Nastalo dlouhé ticho. Max se nejistě podíval na pána, ten však zakroutil hlavou.

Oběma rukama si masíroval bolavý krk, ještě nebyl schopen slova.

Tak si Max odkašlal a zastřeným hlasem, kterým se snažil napodobit ten starcův, pravil: „Co se děje?“

„Hodně jsi mi pomohla,“ odvětil Franz zdi.

„Já vím.“

„V den, kdy jsem sem přišel prvně, jsem byl na dně. Něco se stalo. A je na čase se s tím už svěřit. Dnes večer to povím svému příteli Maxovi. Je to úžasný člověk. Nejdříve to ale uslyšíš ty. To ty, tvoje čarokrásné hraní a moudrá slova mi dodaly odvahu, pomohly mi upozadit mé chmury. Našel jsem

cestu ze své mlhy, i přesto, že bych býval nevěřil, že je to možné. A že se to stane, když se do mlhy ponořím. Děkuji.“ Franz se zhluboka nadechl. „Mám tuberkulózu. Ale žiju. A dokud žiju, chci žít. Nechci přežívat.“

Max upustil dýmku a sesunul se na zem. Pak si otřel slzy a pomalu roztočil kliku hrací skřínky.